

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 527/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou ROMŽA s. r. o., Hrnčiarska 5, Košice, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tp/70/2024 a jeho uzneseniu z 21. mája 2025 a postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8Tpo/26/2025 a jeho uzneseniu z 9. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 6. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Košice (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tp/70/2024 a jeho uznesením z 21. mája 2025 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8Tpo/26/2025 a jeho uznesením z 9. júna 2025. Navrhuje napadnuté uznesenia všeobecných súdov zrušiť a prikázať krajskému súdu neodkladne prepustiť ho z väzby na slobodu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uzneseniami vyšetrovateľky Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach (ďalej len „vyšetrovateľka“) pod ČVS: KRP-10/1-VYS-KE-2024 zo 4. marca 2025 a pod ČVS: KRP-163/1-VYS-KE-2024 z 21. marca 2025 vznesené obvinenie pre pokračovací zločin neoprávnenej výroby a obchodovania s omamnou a psychotropnou látkou spáchaného sčasti samostatne a sčasti formou spolupáchateľstva v súbehu s prečinom neoprávneného prechovávanía omamnej a psychotropnej látky a prečinu a zločinov nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami.

3. Mestský súd vzal sťažovateľa uznesením sp. zn. 2Tp/70/2024 z 1. decembra 2024 do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Krajský súd sťažnosť sťažovateľa proti tomuto rozhodnutiu uznesením sp. zn. 8Tpo/53/2024 z 20. decembra 2024 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

4. Uznesením sp. zn. 2Tp/70/2024 zo 14. marca 2025 mestský súd rozšíril dôvody väzby u sťažovateľa tak, že tieto sa vzťahujú aj na skutky, pre ktoré bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie uznesením vyšetrovateľky pod ČVS: KRP-10/I-VYS-KE-2024 zo 4. marca 2025 a zároveň podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a jeho návrhom na nahradenie väzby (písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka) nevyhovel. Krajský súd sťažnosť sťažovateľa proti tomuto prvostupňovému rozhodnutiu uznesením sp. zn. 8Tpo/17/2025 z 10. apríla 2025 zamietol.

5. Ďalším uznesením sp. zn. 2Tp/70/2024 z 21. mája 2025 mestský súd zmenil u sťažovateľa dôvody väzby tak, že dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku sa vzťahujú aj na skutky, ktoré sú predmetom spoločného trestného stíhania vedeného pod ČVS: KRP-10/I-VYS-KE-2024. Zároveň týmto rozhodnutím zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a neprijal ponúknutú peňažnú záruku a väzbu nenahradil ani dohľadom probačného a mediačného úradníka. Napokon označeným rozhodnutím predĺžil lehotu väzby sťažovateľa o 3 mesiace, do 28. septembra 2025. Uznesením sp. zn. 8Tpo/26/2025 z 9. júna 2025 krajský súd sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu mestského súdu zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Porušenie základného práva na osobnú slobodu sťažovateľ nachádza v tom, že všeobecné súdy rozhodujúce o väzbe nerešpektovali materiálne a procesné väzobné podmienky a k pozbaveniu osobnej slobody došlo z dôvodov a spôsobom, ktorý je v rozpore s § 2 ods. 1 a 12, § 99 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 a 2, § 101 ods. 1 a 2, § 119 ods. 3, § 199 ods. 1 a 3, § 206 ods. 1 a 3 Trestného poriadku, ako aj v rozpore s § 71 ods. 1 písm. a) a c), § 79 ods. 3 a § 76 ods. 2 a 3 v spojení s § 72 ods. 1 Trestného poriadku.

7. Konajúce súdy osobitne neskúmali, či v trestnom konaní neboli porušené práva sťažovateľa a či ich prípadné porušenie mohlo mať vplyv na ich rozhodovanie o väzbe. Podľa sťažovateľa rozhodnutia o osobnej slobode súdy neodôvodnili spôsobom ustanoveným v § 71 ods. 1 písm. a) a c), § 176 ods. 1 písm. d) a ods. 2 v spojení s § 72 ods. 2 Trestného poriadku.

8. Pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu neboli naplnené materiálne väzobné podmienky spočívajúce v dôvodnosti vznesenia obvinenia (vedenia trestného stíhania) a existencii konkrétnych skutkových okolnosti zakladajúcich dôvodnú obavu z naplnenia väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

9. Dôvodnosť trestného stíhania mestský súd založil primárne na výsledku vykonanej prehliadky osobného motorového vozidla postupom podľa § 101 ods. 2 Trestného poriadku. Sťažovateľ pritom opakovane namietal, že na nariadenie a vykonanie tejto prehliadky bez príkazu sudcu pre prípravné konanie neboli naplnené zákonné podmienky spočívajúce v neodkladnosti veci podľa § 101 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa sťažovateľa na veci nič nemení, že sudca pre prípravné konanie vydal dodatočný súhlas s jej vykonaním.

10. Existenciu zákonného dôvodu na vykonanie prehliadky bez príkazu spočívajúceho v neodkladnosti veci vylučovala podľa názoru sťažovateľa skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní v dostatočnom časovom predstihu disponovali informáciou, že sťažovateľ používa dotknuté motorové vozidlo. Zároveň vyšetrovatelka v dostatočnom časovom predstihu požiadala o poskytnutie súčinnosti „PPÚ KR PZ KOŠICE“. Nič jej preto nebránilo, aby včas obstarala aj príkaz potrebný na prehliadku.

11. Sťažovateľ neakceptuje argumentáciu druhostupňového súdu, že orgány činné v trestnom konaní v rámci pripravovanej policajnej akcie nevedeli, aké konkrétne vozidlo použije na svoju, resp. prepravu omamných látok. Táto okolnosť síce mohla administratívne sťažovať obstaranie príkazov na vykonanie prehliadky, avšak nezbavovala orgány činné v trestnom konaní povinnosti vopred obstarat' príkazy na všetky vozidlá, o ktorých mali vedomosť, že ich sťažovateľ používal na prepravu omamných látok, a medzi ktoré patrilo aj predmetné vozidlo.

12. Sťažovateľ odmieta aj názor prezentovaný v ostatnom (napadnutom) druhostupňovom väzobnom rozhodnutí, ktorým krajský súd odôvodnil neodkladnosť veci pri prehliadke vozidla aj tým, že pokiaľ nebol zámer policajnej akcie zadržať podozrivú osobu vo vozidle (čo by vzbudzovalo predpoklad aj realizácie prehliadky vozidla, a teda potrebu zabezpečenia príslušného príkazu), nebol ani dôvod vyžiadať si príkaz na prehliadku predmetného vozidla a ani na všetky ostatné vozidlá, ktoré sťažovateľ zvykol používať. Podľa sťažovateľa taktický zámer orgánov činných v trestnom konaní nepredstavuje zákonnú (procesnú) podmienku vykonania prehliadky, preto ani nemôže byť dôvodom (účelom) vykonania prehliadky a nemôže predstavovať ani zákonný (procesný) dôvod vykonania prehliadky bez príkazu sudcu pre prípravné konanie spočívajúci v neodkladnosti veci. Všeobecné sudy si tak celkom evidentne a nedôvodne zamieňali taktický zámer orgánov činných v trestnom konaní s procesnými dôvodmi nariadenia a vykonania prehliadky.

13. Zákonnú úpravu obsiahnutú v § 101 ods. 2 Trestného poriadku súdy interpretovali arbitrárne, v rozpore s materiálnou podstatou a účelom označenej zákonnej podmienky vykonania prehliadky iných priestorov. V dôsledku uvedeného napadnuté väzobné rozhodnutia nie sú podložené zákonnými dôvodmi vo vzťahu k existencii tzv. prvej materiálnej väzobnej podmienky spočívajúcej v dôvodnosti trestného stíhania, pretože toto je v rozhodujúcej miere založené na dôkazoch, ktoré boli obstarané v rozpore so zákonom.

14. Za nezákonné sťažovateľ považuje tiež nariadenie a vykonanie domových prehliadok a prehliadok iných priestorov pred začatím trestného stíhania. S argumentáciou, že orgány činné v trestnom konaní dovtedy nedisponovali dostatočne konkrétnymi skutočnosťami, ktoré umožnili vydať uznesenie o začatí trestného stíhania (nazhromaždené skutkové okolnosti nedovoľovali sformulovať skutok s retrospektívnym pohľadom), sťažovateľ nesúhlasí. Ozrejmil, že pri takomto rozhodnutí sa toleruje vyššia miera výskytu nejasných a nepresných formulácií a pre vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania nie je procesnou podmienkou a ani nevyhnutnou konštrukčnou požiadavkou na štruktúru takého rozhodnutia prípadný záchyt omamnej, resp. psychotropnej látky. Samotná potreba záchytu omamnej látky ako záujmovej veci nepredstavuje legálny a ani legitímny dôvod na vydanie príkazu na domovú prehliadku, resp. príkazu na prehliadku iných priestorov pred začatím trestného stíhania, pretože ani samotný prípadný záchyt takejto látky pri výkone prehliadky neumožňuje jej kvalitatívnu a kvantitatívnu špecifikáciu v rozsahu a spôsobom, aby sa toto

premietlo do štruktúry skutkovej vety uznesenia o začatí trestného stíhania ako jej kvalifikačný znak (moment).

15. Orgány činné v trestnom konaní už v čase podávania návrhu na vydanie príkazu na domovú prehliadku, resp. prehliadku iných priestorov, disponovali všetkými základnými časopriestorovými a vecnými charakteristikami (reláciami), ktoré im umožňovali predmetný skutok konštrukčne vyskladať na takej úrovni, ako to vyžaduje § 199 ods. 3 Trestného poriadku, preto bolo ich povinnosťou podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku vydať uznesenie o začatí trestného stíhania a následne požiadať sudcu pre prípravné konanie o vydanie príkazu na vykonanie domovej prehliadky, resp. prehliadky iných priestorov. Pokiaľ sudca pre prípravné konanie vydal príkazy pred začatím trestného stíhania, potom tak urobil bez toho, aby na takéto procesný postup boli splnené ustanovené zákonné procesné podmienky.

16. Je porušením základnej zásady trestného konania, že nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon (§ 2 ods. 1 Trestného poriadku), ak orgány činné v trestnom konaní, resp. súd neobstará, resp. nevykoná niektorý dôkaz v procesnej forme a spôsobom predpísaným v Trestnom poriadku, pritom ale časť svojich skutkových zistení o chybné vykonaný dôkaz opiera. Ide o podstatnú chybu konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu.

17. V tejto súvislosti bolo podľa sťažovateľa potrebné dôsledne uplatňovať tzv. doktrínu plodov otráveného stromu, keď na nezákonnosti nemožno vystavať zákonnosť.

18. V ďalšom sťažovateľ namieta, že skutkové okolnosti, ktorými všeobecné sudy odôvodnili väzbu, neboli spôsobilé založiť dôvodnú obavu z naplnenia väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. V tejto súvislosti sťažovateľ pripomenul a zvýraznil judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej samotná skutočnosť, že obvinený spáchal trestné činy v nedávanej minulosti, za ktoré pritom ešte nebol právoplatne odsúdený, alebo skutočnosť, že obvinený spáchal trestné činy v dávnej minulosti, na ktoré sa hľadí, ako keby nebol odsúdený, len celkom výnimočne môžu založiť dôvodnosť väzobného stíhania. Rovnako upozornil na potrebu prioritného zváženia možnosti nahradenia väzby alternatívami a primeranými obmedzeniami. Opäť poukazom na judikatúru ústavného súdu uviedol, že ani druh, charakter, rozsah či závažnosť trestnej činnosti nemôžu byť dôvodom preventívnej väzby na účel § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pokiaľ nie je naplnená dispozícia tejto právnej normy, ktorá má byť navyše vykladaná doslovne alebo zužujúco. Zastáva názor, že skutočnosťou, ktorá by opodstatňovala tzv. útekovú väzbu, nie je ani deklarovaná absencia stáleho bydliska. Sudy si podľa sťažovateľa nedôvodne zamieňali stále bydlisko s trvalým pobytom. Do zadržania sa po prevažnú dobu zdržiaval v rodinnom dome obci [REDAKOVANÉ], ku ktorému má užívacie právo. Prípadné krátkodobé zdržiavanie sa aj na iných miestach neodôvodňuje dôvod útekovvej väzby. Zmena stáleho bydliska musí kauzálne súvisieť s úmyslom obvineného práve touto sústavnou zmenou bydliska vyhýbať sa trestnému stíhaniu, čo celkom evidentne nebol tento prípad. Sťažovateľ zotrval na názore, že v jeho prípade neexistuje žiaden racionálny, legálny či legitímny dôvod jeho väzby.

19. Napokon sťažovateľ upriamil pozornosť aj na skutočnosť, že pri dlhšie trvajúcej väzbe, „ergo“ pri vyčerpaní základnej väzobnej lehoty ustanovenej pre prípravné konanie, bolo potrebné požadovať, aby k ustáleným skutočnostiam pristúpili nejaké nové závažné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali ďalšiu existenciu obavy z útoku alebo pokračovania v páchaní trestnej činnosti a ktoré by zároveň vylučovali nahradenie väzby iným opatrením podľa Trestného poriadku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

20. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tp/70/2024 a jeho uznesením z 21. mája 2025 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8Tpo/26/2025 a jeho uznesením z 9. júna 2025, ku ktorému malo dôjsť ponechaním sťažovateľa vo väzbe založenej na vznesení mu obvinenia na podklade nezákonných dôkazov, ako aj napriek neexistencii väzobných dôvodov. Väzobné rozhodnutia sťažovateľ považuje za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom a rozhodnutím mestského súdu:

21. Pokiaľ ide o prvostupňové väzobné rozhodovanie mestského súdu, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej je právomoc ústavného súdu vo vzťahu ku konkrétnemu namietanému rozhodnutiu alebo postupu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 107/2019). Vychádzajúc z tejto judikatúry vo vzťahu k časti ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti postupu a uzneseniu mestského súdu, existuje tak procesná prekážka brániaca prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení súdu v prvostupňovom rozhodovaní o väzbe prostredníctvom riadneho oprávneného prostriedku – sťažnosti, ktorú využil. Ochranu jeho právam tak bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd, ktorému patrilo rozhodovanie o podanej sťažnosti. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu zaoberať sa ústavnosťou označeného rozhodovania (uznesenia a postupu) mestského súdu, preto ústavný súd rozhodol o odmietnutí tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru postupom a rozhodnutím krajského súdu:

22. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorom sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by príslušný súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu, alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia

všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

23. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07). Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05), s ktorým musí byť v súlade. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Pri posudzovaní otázky rešpektovania alebo porušenia zákona musí ústavný súd brať do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00, II. ÚS 466/2013).

24. Dohovor v čl. 5 priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, bod 43). Článok 5 ods. 4 dohovoru poskytuje osobe, ktorá bola pozbavená slobody, právo aktívne žiadať o súdnu kontrolu pozbavenia slobody (Mooren proti Nemecku [GC], bod 106). Prieskumné súdne konanie musí byť v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a tiež aj s účelom čl. 5, ktorým je ochrana jedinca proti svojvôli (Koendjbiarie v. Holandsko, rozsudok z 25. 10. 1990, bod 27).

25. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby, t. j. musí existovať uznesenie o začatí trestného stíhania a uznesenie o vznesení obvinenia a materiálne predpoklady väzby, t. j. musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a že sa obvinený trestného činu dopustil. Zároveň musí existovať (trvať) niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011).

26. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval príslušný súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011). Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý ich viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich

použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021).

27. Uvedená judikatúra ústavného súdu je sťažovateľovi evidentne známa. Ústavný súd totiž zo svojej rozhodovacej činnosti zistil, že sťažovateľ sa s argumentačne identickou ústavnou sťažnosťou už v minulosti (10. júna 2025) obrátil na ústavný súd, v ktorej namietal porušenie tých istých základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru postupom a uznesením mestského súdu sp. zn. 2Tp/70/2024 zo 14. marca 2025, ako aj postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 8Tpo/17/2025 z 10. apríla 2025, ktorými všeobecné sudy rozhodovali o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a o návrhu príslušného prokurátora na zmenu dôvodov väzby. Sťažovateľ tak pred všeobecnými súdmi v súčasnosti namietaných konaniach, ako aj v aktuálnej ústavnej sťažnosti v relatívne krátkom čase opätovne namietal predovšetkým absenciu materiálnej podmienky väzby spočívajúcej v dôvodnosti jeho trestného stíhania, keď mu bolo vznesené obvinenie primárne na základe nezákonne nariadených a následne vykonaných prehliadok iných priestorov, ako aj domových prehliadok a súčasne aj nenaplnenie väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku v danom prípade.

28. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 380/2025-20 z 1. júla 2025 predchádzajúcu ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v časti proti postupu a rozhodnutiu mestského súdu pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde a v časti smerujúcej proti postupu a rozhodnutiu krajského súdu pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, a to tak vo vzťahu k vyhodnoteniu dôvodného podozrenia zo spáchania skutku sťažovateľom, ako aj k existencii dôvodov väzby. Postup a rozhodnutia všeobecných súdov o osobnej slobode sťažovateľa (v ich argumentačnej jednote) v predošlom rozhodnutí riadne preskúmal a vyhodnotil ako ústavne konformné.

29. Úvahy sťažovateľa o porušení jeho základných práv v dôsledku údajnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu v súvislosti s hodnotením dôkaznej situácie týmto súdom (vrátane hodnotenia zákonnosti dôkazov) ústavný súd vnímal v predchádzajúcom rozhodnutí ako tendenčné. Vyhodnotil, že krajský súd (v spojení s prvostupňovým uznesením) existenciu materiálnych dôvodov väzby sťažovateľa riadne odôvodnil. Na sťažovateľovu argumentáciu spochybňujúcu zákonnosť zabezpečených dôkazov reagoval, pričom sa ňou zaoberal v rozsahu primeranom na účely rozhodovania o väzbe s vysvetlením, že súdu, ktorý rozhoduje o väzbe, neprináleží posudzovať jednotlivé dôkazy a vyhodnocovať ich spôsobom, ktorý je vyhradený výlučne súdu rozhodujúcemu v merite veci, t. j. o obžalobe; inak povedané, samotné vykonávanie a hodnotenie dôkazov nie je predmetom rozhodovania o väzbe, pričom väzobnému súdu neprislúcha ani vysporiadať sa definitívnym spôsobom s vierohodnosťou a so zákonnosťou jednotlivých dôkazov. Vo vzťahu k dôvodom väzby u sťažovateľa ústavný súd v skoršom rozhodnutí konštatoval, že z odôvodnenia uznesenia krajského súdu nevyplývalo nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcim súdom s dôsledkom porušenia základného práva na osobnú slobodu. Krajský súd v súlade s ústavnými požiadavkami uviedol, ktoré konkrétne skutočnosti podľa jeho názoru väzbu u sťažovateľa odôvodňovali.

30. V súčasnej ústavnej sťažnosti smerujúcej proti ostatným väzobným rozhodnutiam všeobecných súdov (z 21. mája 2025 a 9. júna 2025) sťažovateľ neuplatnil nad rámec svojich predošlých námietok žiadnu takú novú (príp. inú) relevantnú argumentáciu, ktorá by primäla ústavný súd odkloniť sa od záverov plynúcich zo svojho predošlého rozhodnutia z 1. júla 2025 a rozhodnúť vo veci inak. Pre prijatie tohto záveru nemalo žiadny význam ani prípadné uplynutie (ako už bolo spomenuté) krátkeho obdobia od predošlého rozhodovania ústavného súdu. Tak ako všeobecné súdy vzhľadom na sťažovateľom uplatnené opakované dôvody proti väzbe odkázali aj na skoršie vo veci vydané rozhodnutia (predovšetkým na uznesenie krajského súdu sp. zn. 8Tpo/17/2025 z 10. apríla 2025), ktorých závery boli aj na predmetné konanie (napadnuté touto druhou ústavnou sťažnosťou) plne aplikovateľné, tak aj ústavný súd odkazuje na odôvodnenie svojho uznesenia č. k. II. ÚS 380/2025-20 z 1. júla 2025, pretože toto v ničom nestratilo na svojej aktuálnosti, a to najmä vo vzťahu k posúdeniu zákonnosti domových prehliadok a prehliadok iných priestorov vrátane prehliadky osobného motorového vozidla tvoriacich podklad na vznesenie obvinenia, ako aj existencie dôvodov väzby (body 27 – 36 uznesenia č. k. II. ÚS 380/2025-20 z 1. júla 2025). Opakovanie rovnakej argumentácie ústavného súdu sa v tejto chvíli javí ako nadbytočné.

31. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že krajský súd v teraz napadnutom rozhodnutí v skrátenej podobe zopakoval pôvodnú (a zároveň vzhľadom na výsledok konania vedeného pod sp. zn. II. ÚS 380/2025 ústavne udržateľnú) argumentáciu týkajúcu sa zákonnosti vykonania prehliadky motorového vozidla, že nebolo jasne preukázané, či bol zámer policajnej akcie zadržať podozrivú osobu vo vozidle a ak nešlo o takýto zámer a taktickým zámerom bolo vykonať ako prvé domové prehliadky, potom nebol procesný dôvod vyžiadať si vopred príkazy na prehliadky motorových vozidiel. Krajský súd zopakoval, že súdu neprináleží hodnotiť takticky postup vyšetrovateľa a operatívne nakladanie s informáciami, a preto bolo nutné vychádzať z takého taktického postupu, aký bol v skutočnosti zvolený a s ohľadom na tento postup potom aj hodnotiť zákonnosť takého postupu prehliadky vozidla, ktorý bol aj reálne uskutočnený. V súvislosti s vyžadovaním si príkazov na všetky motorové vozidla, ktoré by podozrivá osoba mohla hypoteticky používať v čase jej zadržania, sa podľa krajského súdu natískala teoretická otázka, či by sa s takýmto postupom stotožnil príslušný sudca pre prípravné konanie a či by takýto postup nepredstavoval neprimeraný zásah do práv podozrivej osoby a porušenie zásady zdržanlivosti, avšak v tomto konaní išlo o úvahy už nad rámec potreby danej veci, keďže zámer policajnej akcie podľa všetkého nebol zadržať podozrivú osobu vo vozidle.

32. Sťažovateľ síce s uvedeným názorom nesúhlasí, ale ide iba o pokračovanie jeho polemiky v tejto otázke, do ktorej (polemiky) však ústavný súd nie je oprávnený vstupovať svojou kasačnou právomocou, pretože krajským súdom uplatnené odôvodnenie sa nevymyká prirodzenej logike (je založené na racionálnej úvahe) a nemožno ho považovať ani za excesívnu interpretáciu príslušnej na vec sa vzťahujúcej zákonnej úpravy.

33. K nezákonnosti vykonania domových prehliadok a prehliadok iných priestorov, ktorých nariadeniu (vydaniu príkazu sudcu) a následnému vykonaniu nepredchádzalo vydanie rozhodnutia o začatí trestného stíhania, krajský súd opäť reagoval poukazom na svoje predošlé rozhodnutie (z 10. apríla 2025) s doplnením (ako reakcie na sťažovateľove námietky), že je veľmi polemické a ťažko jednoznačne posúditel'né, či nadobudnuté poznatky bolo možné považovať za postačujúce na vydanie rozhodnutia o začatí trestného stíhania, pretože výsledné zhodnotenie je výrazne poznačené mierou subjektívneho pohľadu samotného hodnotiteľa. Ak sa však k týmto poznatkom pridruží záchyt konkrétnej osoby s konkrétnou návykovou látkou, ide o situáciu, v ktorej je už

jednoznačnejšie možné dostatočne konkrétnejšie sformulovať skutok v takej miere, ktorá už bez akýchkoľvek pochybností je postačujúca pre začatie trestného stíhania a sformulovanie skutku s retrospektívnym pohľadom. Krajský súd ozrejmil, že zachytenie takejto látky umožňuje predchádzať účelovým a tendenčným začatiam trestného stíhania a vystavovať podozrivé osoby šikanóznym prejavom trestného konania. Druhostupňový súd uznal, že záchyt návykovej látky nie je v praxi hneď spojený aj s jej kvantitatívno-kvalitatívnou špecifikáciou, avšak v takomto prípade ide už o konkrétnu látku, ktorá sa dostáva do skutkovej vety uznesenia o začatí trestného stíhania a práve táto konkrétna látka je následne podrobená príslušnému expertíznemu skúmaniu a týmto postupom dochádza ku konkretizácii skutkovej okolnosti, ktorá následne nachádza svoje vyjadrenie v skutku tvoriacom základ pre vznesenie obvinenia konkrétnej osobe.

34. Takéto ozrejmienie krajského súdu rovnako nemožno považovať za ústavne nekonformné.

35. Stručne k existencii dôvodov väzby ústavný súd pripomína, že dôvod tzv. útekovej väzby mal u sťažovateľa podľa všeobecných súdov spočívať v okolnosti, že mu hrozí vysoký trest odňatia slobody (8 – 20 rokov) a vedú sa proti nemu ďalšie dve trestné konania za tzv. drogovú trestnú činnosť, pritom v každom z nich mu hrozí trest odňatia slobody prevyšujúci 10 rokov. Zároveň je stíhaný aj za zločin šírenia poplašnej správy s hroziacim trestom odňatia slobody v rozmedzí 3 až 8 rokov. Krajský súd uviedol, že všetky trestné stíhania, ktoré sa proti sťažovateľovi aktuálne viedli, spoločne predstavovali pre neho dostatočne silný tlak a veľmi silnú motiváciu k úteku, resp. skrývaní sa. Konajúce súdy mali tiež za preukázané, že sťažovateľ nemá stále bydlisko, zdržiaval sa na rôznych miestach. Krajský súd zvlášť poukázal na náhlu zmenu miesta pobytu sťažovateľa v tesnej časovej súvislosti so začatím trestných stíhaní voči osobám pohybujúcim sa na drogovej scéne.

36. Dôvod tzv. preventívnej väzby spočíval v tom, že sťažovateľ je dôvodne podozrivý z páchania úmyselnej tzv. drogovej trestnej činnosti, ktorá mala trvať nepretržite niekoľko mesiacov a priniesť mu finančný profit, ktorý bol zdrojom jeho príjmu (iný zdroj príjmu hodnoverne nepreukázal). Zároveň nebolo vylúčené, že v trestnom konaní zaistené finančné prostriedky v sume 7 920 eur získal predajom metamfetamínu. Obava z pokračovania v tzv. drogovej trestnej činnosti bola daná nielen osobou sťažovateľa, ale aj jej samotným charakterom. Pri jej páchaní mal sťažovateľ prísť do kontaktu s viacerými osobami, s ktorými si vytvoril väzby, preto naďalej hrozila dôvodná obava z pokračovania v jej páchaní. Mestský súd poukázal aj na ďalšie trestné konania, kde je sťažovateľ trestne stíhaný za drogovú trestnú činnosť pre skutky spáchané od júla 2015 až do 16. marca 2016 a od mesiaca december 2017 do 2. júla 2018. Proti sťažovateľovi bolo vznesené obvinenie aj pre prečin a zločiny nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a za taký trestný čin už bol rozsudkom z 22. januára 2018 odsúdený na podmienený trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov. Bol teda dôvodne podozrivý z obdobnej trestnej činnosti, za ktorú už bol v minulosti odsúdený. Na nepodmienený trest odňatia slobody bol opakovane odsúdený aj pre majetkovú trestnú činnosť. Ide tak o osobu so sklonom k opakovanému páchaniu trestnej činnosti a je aktuálne stíhaný pre rôzne skutky, ktoré mal páchať počas relatívne dlhšieho obdobia.

37. Nahradeniu väzby podľa konajúcich súdov bránila jednak osoba sťažovateľa, ako aj povaha prípadu. Práve rozsah trestnej činnosti v zmysle množstva zbraní a streliva, údajné obchodovanie s návykovou látkou, kriminálna minulosť a súbežne prebiehajúce trestne stíhania sťažovateľa viedli krajský súd k záveru, že u sťažovateľa ide o osobu so sklonom k páchaniu aj závažnej trestnej činnosti, a preto nebolo rozumne prijateľné sa domnievať, že by u takej náchylnej osoby

na protispoločenskú činnosť mohol byť účel väzby dosiahnutý pôsobením probačného úradníka, resp. že by pôsobenie probačného úradníka aj v spojení s peňažnou zárukou, za súčasného uloženia viacerých primeraných obmedzení a povinností, ako aj nariadenia kontroly ich dodržiavania technickými prostriedkami dokázalo eliminovať obavu z úteku alebo pokračovania v trestnej činnosti. Súd upriamil pozornosť aj na množstvo a kategorizáciu zaistených zbraní a streliva, ktorá vykazuje vyššiu ako bežnú mieru závažnosti (išlo o zakázané zbrane a strelivo). Teda nielen sklony sťažovateľa opakovane sa dopúšťať konania, pre ktoré je dôvodne podozrivý z páchania trestnej činnosti, ale aj jej povaha a závažnosť nedovoľovali nahradiť väzbu niektorým zo surogátov.

38. Pretrvávajúca existencia väzobných dôvodov u sťažovateľa zároveň predstavovala hrozbu podstatného sťaženia dosiahnutia účelu trestného konania v prípade nepredĺženia jeho väzby. Náročnosť veci bola podľa všeobecných súdov daná rozsiahlosťou úkonov potrebných na náležité zistenie skutkového stavu. Podľa krajského súdu išlo o závažnú trestnú činnosť vykonávanú sofistikovaným a utajovaným spôsobom. Jej rozsah (hlavne pri zbraniach a strelive) prekračoval hranice bežnej trestnej činnosti, čo kládlo zvýšené nároky aj na rozsiahlosť a rozmanitosť vykonaného dokazovania.

39. V návrhu príslušného prokurátora na predĺženie lehoty väzby boli vymenované konkrétne procesné úkony, ktoré bolo nevyhnutné vykonať a tieto mestský súd vyhodnotil ako opodstatnené. Krajský súd doplnil, že nielen tie úkony, ktoré uviedol prokurátor vo svojom návrhu, bolo potrebné vykonať do skončenia lehoty väzby, ale bolo tiež nutné vytvoriť priestor aj na návrhy obhajoby na doplnenie dokazovania a následne ukončiť vyšetrovanie preštudovaním spisov, kde je treba pamätať na lehotu v zmysle § 208 ods. 1 Trestného poriadku, ktorá pri takej rozsiahlej veci teoreticky nemusí postačovať obvinenému a obhajcom na náležité preštudovanie spisov. Bolo teda potrebné vytvoriť ďalší procesný priestor na realizáciu uvedených úkonov a na sústredené dotiahnutie prípravného konania do stavu, ktorý umožní zákonné ukončenie tohto štádia trestného konania.

40. Krajský súd, ako aj prvostupňový súd konštatovali, že vyšetrovanie bolo vykonávané počas celého prípravného konania zákonným spôsobom, prednostne, plynulo a urýchlene, nebolo zdržiavané žiadnymi procesnými úkonmi, ktoré by nebolo potrebné vo veci vykonať. Napriek tomu ho nebolo možné pre objektívnu obťažnosť trestnej veci skončiť v lehote trvania základnej lehoty väzby sťažovateľa.

41. Pokiaľ išlo o dĺžku predĺženia lehoty, jej opodstatnenosťou sa krajský súd podrobne zaoberal a dostatočne ju odôvodnil (s. 28 napadnutého rozhodnutia; objasnil jej praktické skrátenie o 20 pracovných dní na termín, do ktorého je nutné ukončiť vyšetrovanie a urobiť príslušné rozhodnutie v merite veci; pripomenul vykonanie potrebných úkonov a vytvorenie dostatku času reagovať na návrhy obhajoby, resp. aj na nepredvídané okolnosti).

42. Z uvedenej rekapitulácie odôvodnenia napadnutého druhostupňového rozhodnutia (v spojení s prvostupňovým rozhodnutím) ústavný súd dospel k presvedčeniu, že krajský súd na sťažovateľovu podstatnú argumentáciu reagoval a zaoberal sa ňou v rozsahu primeranom na účely rozhodovania o väzbe. Sťažovateľovi dal adekvátnu odpoveď na všetky skutkové, ako aj právne, pre rozhodnutie o osobnej slobode relevantné otázky. Dôvodnosť vedenia trestného stíhania a existenciu dôvodov tzv. útekovej a preventívnej väzby z hľadiska materiálnej interpretácie zákonných podmienok sťažovateľovi náležite vysvetlil. Nezistil pritom arbitrárny výklad príslušnej právnej úpravy alebo konkrétnych skutkových okolností veci, teda prvky ústavnej diskonformity.

Nešlo o závery excesívne, ale skutkovo odôvodnené a viazané na charakter stíhanej trestnej činnosti. Záver krajského súdu týkajúci na nemožnosti náhrady väzby a potreby predĺženia lehoty jej trvania rovnako neindikuje svojvôľu konajúceho súdu.

43. Námietky prednesené sťažovateľom tak neboli podľa názoru ústavného súdu v súhrne spôsobilé spochybníť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu a ani jeho postupu.

44. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

45. Vzhľadom na uvedené ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.3. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru postupom a rozhodnutím krajského súdu:

46. Zo znenia čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru jednoznačne vyplýva, že tento sa *ratione materiae* vzťahuje na (prvotné) vzatie do väzby, t. j. na uvalenie väzby. Procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby (pokračovania) sú ako *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (m. m. I. ÚS 338/06, I. ÚS 352/06, II. ÚS 318/06, III. ÚS 34/07, I. ÚS 95/2021). Pretože napadnuté uznesenie krajského súdu sa týkalo konania o ďalšom pokračovaní väzby (išlo o návrh na rozšírenie dôvodov väzby, návrh na predĺženie jej trvania a žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu), ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

47. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu